

แผ่นที่ 1 ผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้หลักสูตรการเงินพอเพียง
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ การเงินพอเพียง

<p>ชื่อหน่วย “การเงินพอเพียง” 1 แผ่น 1 ชั่วโมง</p> <p>สาระสำคัญ การดำเนินชีวิตโดยทางสายกลางมีความพอประมาณ มีเหตุผล มีความรู้และคุณธรรม เป็นภูมิคุ้มกันในตนเอง ส่งผลให้สังคมอยู่ดีมีสุข เป็นหลักการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ปรับพื้นฐาน (1 ชั่วโมง)</p> <p>เรื่อง การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด ส 3.1 ม.1/3 อธิบายความเป็นมาหลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย</p> <p>สาระการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืนได้</p>		
<p>สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความสามารถในการสื่อสาร 2. ความสามารถในการคิด 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา 4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 	<p>คุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ 3. อยู่อย่างพอเพียง 4. มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>ภาระงาน / ชิ้นงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใบงาน

แผ่นที่ 2 ผังภาพการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ปรับพื้นฐาน เรื่อง การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

<p>1. เป้าหมายการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด ส 3.1 ม.1/3 อธิบายความเป็นมาหลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย</p> <p>สาระสำคัญ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืนได้</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. บอกแนวทางการปฏิบัติตนตามหลัก ปศพพ.ได้ (K) 2. ถอดบทเรียนกิจกรรมในชีวิตประจำวันตามหลัก ปศพพ.ได้ (P) 3. เห็นคุณค่าของการมีอุปนิสัยพอเพียง (A)</p> <p>สาระการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคิดหลักปฏิบัติที่ทุกคนสามารถใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 1. ความสามารถในการสื่อสาร การพูดนำเสนอ 2. ความสามารถในการคิด การคิดวิเคราะห์ สรุป 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา ทำงานได้สำเร็จ 4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 1. มีความรักในสถาบันชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. มีวินัย ปฏิบัติตามข้อตกลง 3. อยู่อย่างพอเพียง ปฏิบัติงานตามศักยภาพ 4. มุ่งมั่นในการทำงาน ทำงานสำเร็จทันเวลา</p>	<p>2. หลักฐานการเรียนรู้ ภาระงาน / ชิ้นงาน: - ใบงาน</p> <p>การวัดประเมินผล</p> <table border="1" data-bbox="771 630 1429 1113"> <thead> <tr> <th>ประเด็น</th> <th>วิธีการ</th> <th>เครื่องมือ</th> <th>เกณฑ์ประเมิน</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ด้านความรู้ (K)</td> <td>ประเมินใบงาน</td> <td>แบบประเมินใบงาน</td> <td>ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60</td> </tr> <tr> <td>ด้านทักษะ กระบวนการ (P)</td> <td>ประเมินพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม</td> <td>แบบประเมินพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม</td> <td>ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60</td> </tr> <tr> <td>ด้านเจตคติ (A)</td> <td>สังเกตพฤติกรรม</td> <td>แบบประเมินพฤติกรรม</td> <td>ผ่านระดับ 1 ขึ้นไป</td> </tr> </tbody> </table> <p>เด็กไทยหัวใจพอเพียง</p> <p>3. กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ 1. ทบทวนหลัก ปศพพ.ด้วยการถอดบทเรียนจากกิจวัตรประจำวัน 2. ถอดบทเรียน</p> <p>สื่อเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้ - ใบความรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>เวลา 1 ชั่วโมง -</p>	ประเด็น	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์ประเมิน	ด้านความรู้ (K)	ประเมินใบงาน	แบบประเมินใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60	ด้านทักษะ กระบวนการ (P)	ประเมินพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60	ด้านเจตคติ (A)	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินพฤติกรรม	ผ่านระดับ 1 ขึ้นไป
ประเด็น	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์ประเมิน														
ด้านความรู้ (K)	ประเมินใบงาน	แบบประเมินใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60														
ด้านทักษะ กระบวนการ (P)	ประเมินพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60														
ด้านเจตคติ (A)	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินพฤติกรรม	ผ่านระดับ 1 ขึ้นไป														

แผ่นที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ปรับพื้นฐาน เรื่อง การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ 1

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันที่นักเรียนต้องทำเป็นประจำทุกวันว่ามีอะไรบ้าง ตั้งแต่ตื่นจนเข้านอน ครูจดคำตอบบนกระดาน ให้นักเรียนช่วยกันเลือก 1 กิจกรรมเพื่อถอดบทเรียน 2 – 3 – 4 ครูและนักเรียนร่วมกันคิดเพื่อทบทวนหลัก ปศพพ. ด้วยตัวอย่างชุดคำถาม Q 1 ถึง Q 11 ให้นักเรียนช่วยกันตอบ ครูจดคำตอบบนกระดาน โดยครูเขียนสรุปเป็น 2 – 3 – 4 ทั้งนี้ กิจกรรมที่เลือกมาถอดบทเรียนควรเป็นกิจกรรมง่ายๆ ที่ทุกคนต้องทำเป็นประจำ เช่น การทานอาหารเช้าอย่างพอเพียง การเจียวไข่อย่างพอเพียง การซักผ้าอย่างพอเพียง เป็นต้น (ความรู้ คุณธรรม พอประมาณ เหตุผล ภูมิคุ้มกัน)
  - Q 2 ทำไมเราจึงต้อง แปรงฟัน (เปลี่ยนไปตามกิจวัตรที่เลือก เช่น ทานอาหารเช้า ซักผ้า ฯลฯ) (เหตุผล)
  - Q 3 การแปรงฟันที่ดีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสุขภาพฟันแข็งแรง ต้องมีความรู้อะไรบ้าง (ความรู้)
  - Q 4 การแปรงฟันที่ดีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสุขภาพฟันแข็งแรงจะต้องใช้คุณธรรมอะไรบ้าง (คุณธรรม)
  - Q 5 ในการแปรงฟัน เราต้องคำนึงถึงทรัพยากรอะไรบ้าง (แปรงสีฟัน ยาสีฟัน น้ำ) เราจะใช้ทรัพยากรเหล่านี้พอประมาณได้อย่างไรบ้าง (พอประมาณ)
  - Q 6 ในการแปรงฟันมีความเสี่ยงอะไรบ้างที่อาจจะเกิดขึ้น เราจะจัดการความเสี่ยงนั้นอย่างไร (ภูมิคุ้มกัน)
  - Q 7 เมื่อแปรงฟันเสร็จแล้วเราต้องจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างไร (ภูมิคุ้มกัน)
  - Q 8 การแปรงฟันอย่างพอเพียงจะส่งผลต่อวัสดุอุปกรณ์หรือการใช้จ่ายของเราอย่างไร (วัตถุ)
  - Q 9 การแปรงฟันอย่างพอเพียงจะส่งผลดีต่อเพื่อนๆ หรือคนในครอบครัวเราหรือไม่ อย่างไร (สังคม)
  - Q 10 การแปรงฟันอย่างพอเพียงจะส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร (สิ่งแวดล้อม)
  - Q 11 การแปรงฟันอย่างพอเพียงจะมีผลต่อวัฒนธรรมได้หรือไม่ อย่างไร (วัฒนธรรม)
  - Q 12 ในกรณีที่นักเรียนไม่มียาสีฟัน/แปรงสีฟัน เราสามารถใช้อะไรแทนได้ (ความรู้ ภูมิคุ้มกัน วัฒนธรรม)
๒. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4 – 5 คน โดยคละตามความสามารถที่หลากหลาย ให้แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และทำใบงานโดยเลือก 1 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันแล้วถอดบทเรียน 2 – 3 – 4 (เช่น การปลูกต้นไม้ การอ่านหนังสือ การซื้อรองเท้ากีฬา การใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น) ให้เวลา 15 นาที (ความรู้ คุณธรรม พอประมาณ เหตุผล ภูมิคุ้มกัน)
๓. ให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเลือกตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอ เวลาในการนำเสนอ กลุ่มละ 3 นาที ครูและสมาชิกกลุ่มอื่นๆ ช่วยกันเติมเต็ม (พอประมาณ เหตุผล ภูมิคุ้มกัน สังคม)
๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” แบบครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ที่ถูกต้องสมบูรณ์ โดยเน้นย้ำด้วยว่าหลัก ปศพพ. เป็นหลักคิด หลักปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้
  - Q 13 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลดีต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนอย่างไร (เหตุผล ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม)

แผ่นที่ 4 ชุดคำถามกระตุ้นเพื่อปลูกฝังหลักคิดพอเพียง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ปรับพื้นฐาน เรื่อง การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

คำถามกระตุ้นคิดเพื่อปลูกฝังหลักคิดพอเพียงก่อนเรียน

Q 1 ในแต่ละวันนักเรียนทำอะไรบ้างตั้งแต่ตื่นเช้าจนเข้านอน (ความรู้ คุณธรรม)

คำถามกระตุ้นคิดเพื่อปลูกฝังหลักคิดพอเพียงระหว่างเรียน

Q 2 ทำไมเราจึงต้อง แปรงฟัน (เปลี่ยนไปตามกิจวัตรที่เลือก เช่น ทานอาหารเข้า ชักผ้า ฯลฯ) (เหตุผล)

Q 3 การแปรงฟันที่ดีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสุขภาพฟันแข็งแรง ต้องมีความรู้อะไรบ้าง (ความรู้)

Q 4 การแปรงฟันที่ดีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสุขภาพฟันแข็งแรงจะต้องใช้คุณธรรมอะไรบ้าง (คุณธรรม)

Q 5 ในการแปรงฟัน เราต้องคำนึงถึงทรัพยากรอะไรบ้าง (แปรงสีฟัน ยาสีฟัน น้ำ) เราจะใช้ทรัพยากรเหล่านี้อย่างพอประมาณได้อย่างไรบ้าง (พอประมาณ)

Q 6 ในการแปรงฟันมีความเสี่ยงอะไรบ้างที่อาจจะเกิดขึ้น เราจะจัดการความเสี่ยงนั้นอย่างไร (ภูมิคุ้มกัน)

Q 7 เมื่อแปรงฟันเสร็จแล้วเราต้องจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างไร (ภูมิคุ้มกัน)

Q 8 การแปรงฟันอย่างพอเพียงจะส่งผลต่อวัสดุอุปกรณ์หรือการใช้จ่ายของเราอย่างไร (วัตถุ)

Q 9 การแปรงฟันอย่างพอเพียงจะส่งผลดีต่อเพื่อนๆ หรือคนในครอบครัวเราหรือไม่ อย่างไร (สังคม)

Q 10 การแปรงฟันอย่างพอเพียงจะมีผลต่อวัฒนธรรมได้หรือไม่ อย่างไร (สิ่งแวดล้อม)

Q 11 การแปรงฟันอย่างพอเพียงจะมีผลต่อวัฒนธรรมได้หรือไม่ อย่างไร (วัฒนธรรม)

Q 12 ในกรณีที่นักเรียนไม่มียาสีฟัน/แปรงสีฟัน เราสามารถใช้อะไรแทนได้ (ความรู้ ภูมิคุ้มกัน วัฒนธรรม)

คำถามกระตุ้นคิดเพื่อปลูกฝังหลักคิดพอเพียงหลังเรียน

Q 13 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลดีต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนอย่างไร (เหตุผล ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม)

แผนที่ 5 แนวทางที่ครุนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้จัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ปรับพื้นฐาน เรื่อง การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

ครูผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ความรู้ที่ครูต้องมีก่อนสอน		คุณธรรมของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. การถอดบทเรียน ปศพพ. (2 – 3 – 4)		1. มีความรักเมตตาต่อศิษย์ 2. มีความรับผิดชอบ 3. ตรงต่อเวลา 4. มีความอดทน	
ประเด็น	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เนื้อหา	เนื้อหาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	ต้องการให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	-สรุปเนื้อหาให้อ่านเข้าใจง่าย -เรียงลำดับจากเนื้อหาที่ง่ายไปหายาก
เวลา	กำหนดเวลา ในแต่ละกิจกรรมเหมาะสมกับกิจกรรมและวัยของผู้เรียน	จัดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามที่ออกแบบกิจกรรมไว้	วางแผนกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอนตามที่กำหนดและสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม
การจัดกิจกรรม	-กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยและเนื้อหาที่กำหนด -จัดกิจกรรมเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน	-ต้องการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม -เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด	-รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล -แบ่งกลุ่มผู้เรียนลดความสามารถของผู้เรียน -วางแผนการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนด
สื่อ/อุปกรณ์	-จัดสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสมและเพียงพอต่อกิจกรรมหรือภาระงานและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	-ต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	-จัดเตรียมให้พร้อมและเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน
แหล่งเรียนรู้	-เลือกแหล่งเรียนรู้ในห้องสมุด	เพื่อสะดวกในการสืบค้นข้อมูล	-ประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องล่วงหน้า
ประเมินผล	จัดทำแบบประเมินเหมาะสมกับกิจกรรมและวัยของผู้เรียน	ต้องการประเมินผลการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด	-วางแผนการวัด/ประเมินผลขั้นตอนของกิจกรรม -แบบประเมินผลมีการตรวจสอบเที่ยงตรงในการวัดตามตัวชี้วัด

แผ่นที่ 6 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ปรับพื้นฐาน เรื่อง การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

6.1 ผู้เรียนจะได้ฝึกคิดและฝึกปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

ความรู้ที่นักเรียนต้องมีก่อนเรียน	คุณธรรมของนักเรียนที่จะทำให้การเรียนรู้สำเร็จ	
1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. กิจวัตรในชีวิตประจำวัน 3. การถอดบทเรียน	1. มีวินัย ทำงานเสร็จทันเวลา 2. ใฝ่เรียนรู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม 3. อยู่อย่างพอเพียง ปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ 4. มุ่งมั่นในการทำงาน อดทนทำงานจนสำเร็จ	
พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
1. กำหนดหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มให้เหมาะสม 3. เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำชิ้นงานให้เหมาะสมกับงบประมาณ 4. ปฏิบัติกิจกรรมเสร็จทันเวลาที่กำหนด	1. อธิบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน	1. วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มอย่างละเอียดเป็นขั้นตอน

6.2 ผู้เรียนจะได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง 4 มิติ ดังนี้

ด้าน องค์ประกอบ	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้าน			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	- ความรู้ในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำชิ้นงานได้อย่างเหมาะสมและประหยัด - มีความรู้หลักการใช้จ่าย	- มีความรู้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	- มีความรู้ในการรักษาความสะอาดของชุมชนที่เข้าไปปฏิบัติงาน	- มีความรู้เรื่องมารยาทในสังคม - มีความรู้ในการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ทักษะ	- ใช้เงินอย่างคุ้มค่าเป็นระบบ - ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างรู้คุณค่าและนำของที่เหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์	- สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสามารถ - รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	- ทำความสะอาดอุปกรณ์ สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	- เคารพผู้ที่อาวุโสกว่า(ไปมาลาไหว้) - ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ในการแปรงฟัน
ค่านิยม	- ประหยัดและเห็นคุณค่าของเวลา เงิน และวัสดุอุปกรณ์ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้จ่าย	- รู้รักสามัคคี - มีความรับผิดชอบ - เสียสละ อดทน	- มีจิตสำนึกในการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม	- เป็นผู้มีมารยาท - กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ - เห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ใบความรู้และใบงานที่ 1 เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชดำรัสชี้แนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 40 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ “เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัย ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี” (ประมวลและกลั่นกรองจากพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานในวโรกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไปเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542) การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กันดังนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่นการผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้ และไกล

4. **เจื่อนใจ** การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

1. **เจื่อนใจความรู้** ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวัง ในขั้นปฏิบัติ

2. **เจื่อนใจคุณธรรม** ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความ ซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

5. **แนวทางปฏิบัติ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ** จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุล และยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน

1. **วัตถุ** เห็นคุณค่าและใช้วัตถุสิ่งของเงินทอง ทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่า

2. **สังคม** เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยไม่เบียดเบียนกันและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน

3. **สิ่งแวดล้อม** มีจิตสำนึก รู้วิธีการและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

4. **วัฒนธรรม** เห็นคุณค่าและร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ท้องถิ่น/ความเป็น

ไทย

เรียบเรียงจาก หนังสือ “ตามรอยพ่อ ชีวิตพอเพียง... สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

ใบงานที่ 1 เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ตอบคำถาม เรื่อง การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. เศรษฐกิจพอเพียง คืออะไร

.....

.....

.....

2. ใครจะสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ได้บ้าง

.....

.....

.....

3. นักเรียนจะนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. นักเรียนจะทำกิจวัตรประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างไร จงอธิบายโดยละเอียด

ชื่อกิจวัตร “.....อย่างพอเพียง”			
ความรู้ที่ต้องมีในการทำกิจวัตรนี้		คุณธรรมที่จะช่วยทำให้กิจวัตรนี้ประสบความสำเร็จ	
พอประมาณ		มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม(3)
1. รักษา ศาสน์ กษัตริย์	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น	เข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น	เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น ชื่นชมในพระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์
2. มีวินัย	ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัวและโรงเรียน	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว และโรงเรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบการทำงาน	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลา ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน
3. อยู่อย่างพอเพียง	ไม่วางแผนการเรียน และการใช้ชีวิตประจำวัน	ใช้ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ในการวางแผนการเรียน การทำงานและใช้ในชีวิตประจำวัน รับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน และสภาพแวดล้อม	ใช้ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารในการวางแผนการเรียน การทำงาน และใช้ในชีวิตประจำวัน รับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและสภาพแวดล้อม	ใช้ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารในการวางแผนการเรียน การทำงานและใช้ในชีวิตประจำวัน ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของครอบครัว ชุมชน สังคมสภาพแวดล้อม และปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข
4. มุ่งมั่นในการทำงาน	ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การงาน	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นด้วยตนเอง

หมายเหตุ เกณฑ์การผ่าน ระดับ 1 ขึ้นไป

แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม
(ด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์)
 กลุ่มที่.....ชั้น.....ใบงานที่.....เรื่อง.....

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักเรียนโดยมีข้อความให้นักเรียนอ่านแล้ว พิจารณานักเรียนมีการปฏิบัติเป็นอย่างไรคำตอบไม่มีถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีการปฏิบัติไม่เหมือนกัน ข้อสำคัญให้ตอบให้ตรงกับการปฏิบัติของตนเองให้มากที่สุด

วิธีตอบ

เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้ว นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างไรให้ตอบในเรื่องที่ตรงกับการปฏิบัติของนักเรียนมากที่สุดคือ

- ไม่ปฏิบัติเลย ให้ทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องคะแนน 1
- ปฏิบัติเพียงเล็กน้อย ให้ทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องคะแนน 2
- ปฏิบัติเป็นครั้งคราว ให้ทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องคะแนน 3
- ปฏิบัติบ่อยๆ ให้ทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องคะแนน 4
- ปฏิบัติเป็นประจำ ให้ทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องคะแนน 5

พฤติกรรมที่ต้องประเมิน	5	4	3	2	1
1. การวางแผนการทำงานร่วมกัน					
2. การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในกลุ่ม					
3. การให้ความร่วมมือของสมาชิก					
4. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและการแสดงความคิดเห็น					
5. การแก้ปัญหาภายในกลุ่ม					
รวม					
รวม					

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่า 15 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมินใบงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	(0)	(1)	(2)	(3)
- การคิดวิเคราะห์	ไม่ปฏิบัติ	มีการจับประเด็นสำคัญได้น้อย	มีการจับประเด็นสำคัญได้ แต่ขยายความหรือยกตัวอย่างไม่ได้	มีการจับประเด็นสำคัญ ขยายความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ และสรุปความคิดรวบยอดได้ดี
- การเขียนข้อความ	ไม่ปฏิบัติ	เขียนข้อความได้น้อย ไม่ตรงประเด็น	เขียนข้อความไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี 2-3 แห่ง ตรงประเด็น	เขียนข้อความได้ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรงประเด็นและ เข้าใจง่าย
- มีความคิดสร้างสรรค์	ไม่ปฏิบัติ	มีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนดน้อยมาก	ผลงานมีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด แต่ไม่ดึงดูดความสนใจ	ผลงานมีรูปแบบน่าสนใจ มีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ระบายสีได้สวยงาม
- ประโยชน์ของการนำข้อมูลไปใช้	ไม่ปฏิบัติ	สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อยมาก	สามารถนำไปประยุกต์กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้บ้าง	สามารถนำไปประยุกต์กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

แบบบันทึกประเมินใบงาน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	- การคิดวิเคราะห์	- การเขียนข้อความ	- การเขียนข้อความ	- ประโยชน์ของการนำข้อมูลไปใช้	คะแนนรวม	ผ่านร้อยละ 60	ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

โครงการพัฒนหลักสูตร “การเงินพอเพียง”

บันทึกหลังการสอน

หน่วยการเรียนรู้ การเงินพอเพียง ระดับชั้น.....

แผนการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....เวลา.....ชั่วโมง

จำนวนนักเรียน.....คน

1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

( ) สอนได้ครบถ้วนตามแผน

( ) สอนไม่ครบตามแผน

เนื่องจาก.....

( ) เนื้อหาการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ เหมาะสมกับเวลา

( ) เนื้อหาการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา

ควรปรับปรุง โดย.....

( ) เนื้อหาการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

( ) เนื้อหาการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

ควรปรับปรุง โดย.....

( ) สื่อการเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงาน เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และวัยของนักเรียน

( ) สื่อการเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงาน ไม่เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และวัยของนักเรียน

ควรปรับปรุง โดย.....

2. ปัญหาที่พบ

.....

.....

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

4. แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

บันทึกโดย.....ครูผู้สอน

โรงเรียน.....